

STRATEGI FÖR INTERNATIONELLT ARBETE INOM SILMU RF.S REGION 2014–2020

INLEDNING OCH BAKGRUND

Strategin för det internationella arbetet inom SILMU rf (senare int. strategi) har skapats så att den stöder Nylands förbunds och NTM-centralens Nyland - program. Härmed vill man enhetliga programmet och NTM-centralens strategiska planinnehåll samt främja programmets implementering. Ett strategiskt val i programmet för "Tillväxtmöjligheter" under åren 2014-2017 har varit att stöda företagets internationalisering på området. Nyland-programmet presenterar större helheter gällande internationellt samarbete och i SILMU rf.s int. strategi fokuserar man på de för tillfället angelägna åtgärderna.

Tyngdpunkterna i int. strategin är områdets näringar, byverksamhet samt utbildning och kunnande. Strategin uppdateras årligen. Int. strategin sträcker sig till år 2020 vilket gör att den även samtidigt skapar målsättningarna för SILMU rf.s internationella arbete under programperioden 2014-2020. Internationalisering är ett övergripande tema inom TILLVÄXT MED SILMU -strategin för åren 2014-2020, varmed int. strategin stöder förverkligandet av TILLVÄXT MED SILMU -strategin.

Nuläget inom verksamhetsmiljön kartlades och behoven utreddes med hjälp av intressegruppernas personliga intervjuer och e-postförfrågningar. Den internationella verksamheten inom kommunerna i regionen är på basen av det samlade materialet växlande. Några kommuner samarbetar med flera nationaliteter regelbundet med andra inte har någon som helst internationell verksamhet i brist på ekonomiska eller personresurser. De aktiva kommunernas samarbetsparter finns främst i Norden, vilket verkar naturligt t.ex. med tanke på det gemensamma språket.

Intresset för internationell verksamhet för andra stadiets läroinrättningar kartlades med hjälp av intervjuer av de personer ansvariga för området. In en fb-enkät som gjordes till studeranden i andra stadiet 2013 kom det fram bl.a. följande behov: språkinläring och kännedom om främmande kulturer. En del studeranden hade tidigare erfarenhet av internationellt samarbete bl.a. inom studierna och genom arbetslivet.

SILMU r.f. har för tillfället internationella Leader-kontakter i England, Frankrike, Sverige och Italien. Tillsammans med kontakterna planeras och verkställs besök och utvecklingsprojekt där god praxis utbyts genom kontakter med olika nationaliteter och där man lär sig av andra länders kultur och historia.

Leader grupperna i Nyland anser att en gemensam syn på internationellt samarbete och gemensam information är viktiga. Internationellt samarbete utförs främst med aktörer inom EU eftersom verksamhet som riktas till samma områden har synergieffekter (t.ex. informationen om internationella ärenden kunde hanteras via en gemensam informatör för de nyländska Leader-grupperna) Östersjön är en av SILMU r.f:s tyngdpunktsområden men verksamhet kan ske även på annat håll, även utanför EU.

SYFTET MED INTERNATIONELLT ARBETE OCH INTRESSEGRUPPER

Syftet med det internationella arbetet inom SILMU r.f. är nätverkande och ett internationellt samarbete. Genom att nätverka och via samarbete utökar de lokala aktörerna sin kännedom

om internationell verksamhet vilket i sin tur ökar det sociala kapitalet i regionen. En interaktiv inläring inom byautveckling ger goda erfarenheter och modeller för verkställande av byautvecklingsprojekt lokalt.

I regionens näringsliv behöver man utveckla internationaliseringskompetensen inom företagarnas verksamhetsvillkor, god praxis samt inläring av andra och utöka kundmassan speciellt inom turismen, vårdsektorn och kultursektorn. Små företag inom servicesektorn behöver p.g.a. sin storlek en medaktör som kan hjälpa dem att hitta ny kunskap och tillväxtpotential genom internationellt samarbete. Med hjälp av rätt utförd produktifiering av servicen kan antalet internationella kunder utökas. Företagen söker även samarbetsparter, underleverantörer, återförsäljare samt distributörer.

Intressegrupperna för det internationella arbetet inom SILMU rf är kommunerna i regionen, näringsutvecklingsföretagen, rådgivningsorganisationerna, de finska Leader-grupperna, regionens projektaktörer samt de internationella nätverken både i Finland ioch inom EU.

VERKSAMHETSMILJÖN

SILMU r.f.s verksamhetsområde består under programperioden 2014–2020 av nio kommuner: Askola, Borgnäs, Borgå, Lappträsk, Lovisa, Mörskom, Mäntsälä, Pukkila och Sibbo. Kommunernas internationella samarbete har främst riktats till vänkommunverksamhet i så gott som alla kommuner. P.g.a. närheten till huvudstaden är det lätt att komma till regionen och avstånden är korta.

På området bor ca. 120 000 invånare, varav ca. en tredjedel är svenskspråkiga. Östra Nyland borde i allt högre grad utnyttja kunskaperna i svenska inom samarbete med de nordiska aktörerna. Östra Nyland internationaliseras mera då representanter för främmande kulturer och länder besöker området eller flyttar till området.

I den östligaste delen av SILMU r.f.s region finns en liten andel internationaliserade produktanläggningar inom förpacknings- och teknologisektorerna. Det stora flertalet av regionens företag är dock småföretag som inte har resurser att utveckla internationell verksamhet. Där borde SILMU r.f.s strategi kunna visa stöd och resurser.

Internationaliseringsgraden inom turismen är liten i regionen och speciella åtgärder borde riktas till att locka St. Petersburg-Helsingforsresenärer till regionen och därmed utöka antalet ryska turister. Trafiklederna i regionen är goda och avstånden korta, vilket betyder att servicen är lätt att nå. Närheten av huvudstadsregionen är en fördel med tanke på endagsutfärder.

I SILMU r.f.s region verkar tre näringsutvecklingsbolag: Posintra Oy (Borgå, Askola, Lovisa, Mörskom och Lappträsk), Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus eller KEUKE (Mäntsälä, Borgnäs och Sibbo) samt Mäntsälän Yrityskehitys Oy eller MYK (Mäntsälä).

Posintra Oy har haft internationellt samarbete inom företagsrådgivning (BASIS), skärgårdsutveckling (studieresor och nätverk), utveckling av innovationsmiljö samt kontakter inom förutseende husteknik (STOK). Under programperioden 2014–2020 kommer Posintra Oy att finnas med i finansierings- och verksamhetaktioner kring internationalisering (bl.a. Team Finland).

Det internationella arbetet inom KEUKE Oy är minimalt. Arbetet sker kring den lokala företagsrådgivningen. Företagens internationalisering hanteras som en normal del av rådgivningsprocessen vilket betyder att man i praktiken styr företagen att handha service från egentliga internationaliseringsaktörer.

Mäntsälän Yrityskehitys Oy samarbetar tätt med organisationen Invest In Finland samt olika länders ambassader. (USA, Ryssland, Stor-Britannien, Norge, Tyskland, Kina och Sverige).

Verksamheten har hämtat nya företag och arbetsplatser till Mäntsälä-regionen. Mäntsälän Yrityskehitys Oy anser att den internationella aktiviteten är viktig och vill utveckla hela regionen att bli mera internationellt.

I tabellen 1 på sida 3 presenteras SILMU r.f:s SWOT-analys gällande internationellt samarbete. Styrkorna, svagheter, möjligheterna och hoten har samlats in från regionens aktörer då strategin "TILLVÄXT FRÅN SILMU 2014–2020" sammanfattades.

TABELL 1. SWOT-analys för internationellt arbete inom SILMU r.f.

<p>Styrkor</p> <ul style="list-style-type: none"> -läge intill huvudstadregionen -vacker, mångfaldig och ren natur -rik kulturmiljö -nåbarhet, korta avstånd -bred population och kundkrets -bra produktionsförhållanden -stark och mångsidig småföretagsamhet -hög nivå på kunnande och utbildning -aktivt föreningsliv -samverkan mellan stad och landsbygd 	<p>Hot</p> <ul style="list-style-type: none"> -utslagna ungdomar -arbetskraftens otillräcklighet -krävande företagande -miljöproblem och klimatförändring -sämre service på längre avstånd -minskning i lönsamhet av lantbruk -språkproblem, brist på service på modersmål -de negativa attityderna förhindrar etableringen av förnyelsebara energikällor -åldrande population -säkerhet på landsbygden
<p>Svagheter</p> <ul style="list-style-type: none"> -metropol -arbetsplatsernas centralisering i städer -åldrande befolkning -ensidigt näringsliv -dålig kondition av vattenleder -skärgårdens specialkrav -svagare väginfra -svag datakommunikationsinfra -brist på samhörighet 	<p>Möjligheter</p> <ul style="list-style-type: none"> -närenergi, energisjälvförsörjning -bioekonomi -ökning av utnyttjande av skogs- och virkesresurser -högre värdering av den lokala produktionen -ökat intresse för lokal service -utveckling av miljöteknologi -aktiv population med goda inkomster -nätverkande av aktörer -ökad betydelse för Östersjöområdet -underlättande av distansarbete -närturism -ung företagsamhet -utnyttjande av skärgårdens särprägel -service kring omvårdnad och välfärd

Sibbo kommun har mottagit ett fullmäktigeinitiativ i februari 2012 gällande mottagande av flyktingar. Kommunen har avlönat en flyktingskoordinator som utreder ärendet med tanke på ett kommande beslut. Koordinatoren bereder för NTM-centralen ett potentiellt avtal med tanke på en hänvisning och integration av flyktingar till Sibbo. Integrationsprogrammet har påbörjats med en kartläggning av invandrarnas behov. I nuläget har speciellt språkundervisningens och den förberedande undervisningens roll lyfts fram. Enligt flyktingkoordinatoren är både tredje sektorns och kommunens roll viktiga och de kan även medföra goda tankar för genomförandet av en tvåvägsintegration. I kartläggningen lägger man även märke till den nuvarande verksamheten, tex. familjecaféverksamheten, och hur man eventuellt kan integrera invandrarna i den.

Europeiska kommissionen har gjort en Östersjö-strategi (European Union Strategy for the Baltic Sea Region), där man definierar de metoder som används i samarbete deltagarländer emellan. (åtta EU-länder och Ryssland, Norge samt Island). Målsättningen för Östersjö-strategin är att öka EU finansieringens effekt för att nå de gemensamma målen. De tre tyngdpunkterna i strategin är: räddande av havet, sammanförande av området och en utökning av välfärd. På basen av en verksamhetsplan genomför man över 80 pilotprojekt inom strategin. Ett av dessa projekt är BSR-Stars -projektet, där man stöder innoverings- kluster- och småföretagsnätverk genom att utöka områdets gemensamma innoveringsberedskap, bredda märkbart de nuvarande nätverken och klustren samt skapa nya nätverk för sakkunniga inom innovering, företag, forsknings- och utvecklingsorganisationer samt för politiska påverkare.

Internationellt arbete inom läroinrättningar

Studerande inom regionen har många möjligheter att delta i internationellt arbete inom sin läroinrättning. Man kan genomföra studier och praktik utomlands, delta i internationellt projektarbete eller verka som tutor för internationella studeranden.

Behov för internationellt arbete:

- Det finns önskemål om finansiering av internationellt samarbete även till Asien. Intresse finns, men för tillfället känner man inte till finansieringsverktyg.
- Kontakter gällande inläring inom arbete utomlands behövs regelbundet mera
- Logi för utländska utbytesstuderanden behövs mera

Högskolorna inom SILMU r.f.s region genomför Undervisningsministeriet internationaliseringsstrategi 2009–2015. Strategin har skapats öppet och interaktivt och för den samlade man in synpunkter från studeranden, högskolepersonal, näringslivet samt andra intressegrupper. Inom strategin har man lyft fram fem primära målsättningar:

- Ett genuint internationellt högskolearbete
- Utökning av kvalitet och attraktivitet av högskolor
- Främjande av kunskapsexport
- Stödjande av ett mångkulturellt samhälle
- Främjande av globalt ansvar

Inom **yrkeshögskolan Laurea** har samarbete relaterat till Ryssland prioriterats. Av studeranden i Laurea far ca. 130 årligen som utbyteselever och 20-30 ryska utbyteselever kommer årligen till Laureas inrättningar. Samarbete görs mellan olika intressegrupper: läroinrättningar, högskolor, företagskuvöser och företagsrådgivningsorganisationer. .

Haaga-Helia har svenskspråkiga utbildningsprogram och två engelska utbildningsprogram. På Haaga-Helia studerar över 1000 personer från 30 nationaliteter. De har över 200 samarbetsparter världen över och en av inriktningalternativen är det Baltiska området.

Det internationella samarbetet inom **Keuda yrkesskola** (Samkommun för utbildning i Mellanland) baserar sig på utbytesstuderanden, rörlighetsutbyte samt kompanjonskapsprojekt. Man har som målsättning att främja kunskaperna inom internationellt arbetsliv och språk. Inom projektverksamheten på Keuda prioriterar man en förstärkning av arbetslivssamarbete, personifiering av studierna samt aktiverar studeranden att delta i utvecklandet av verksamheten. Intressegrupper är övriga läroinrättningar, företag och myndigheter.

Edupolis internationella samarbete baserar sig på lärar- och studerandeutbyte samt arbetspraktik, partnerskolesamarbete, deltagande i internationella seminarier, internationellt nätverkssamarbete, internationella projekt samt utbildningsseminarier för utlänningar tex. från Ryssland, England, Sverige, Estland och Tyskland. Samarbetet har bidragit till ökad kunskap inom internationellt samarbete, en förbättring av imagen samt inkomster till läroinrättningen av försäljning av utbildningsservice. Edupoli har ett behov av utvecklingsprojekt och en boost gällande försäljningen av utbildningsservice till Ryssland och Europa.

Det internationella arbetet inom **Amisto** främjar främst den branschrelaterade utvecklingen av både studeranden och personal, utvecklar tänkande och verkande i bredare omfattning samt lära studeranden att se den egna branschens utvecklingsvisioner även utanför hemlandet. Läroinrättningen har samarbetat internationellt med utbytesstuderanden, inom inläring i arbete, samarbetsprojekt samt kortvariga besök. Intressegrupper är övriga läroinrättningar och olika nätverk (skolor, säkerhetsbranschen, organisationer).

STRATEGISKA MÅLSÄTTNINGAR

De strategiska målsättningarna för SILMU r.f:s int. strategi har utarbetats på basen av intervjuer med aktörer inom internationellt arbete och de i kommunerna som är ansvariga för internationellt arbete.

Int. strategin har som målsättning att konstruera det internationella arbetet genom nätverkande som stöder och stärker verksamheten. De sex prioriteringarna i strategin är:

1. att främja projekt som stöder det att landsbygden hålls bebodd
2. att främja näringsfrämjande projekt på landsbygden
3. att utöka antalet forsknings- och utredningsprojekt samt expertutbyte
4. att främja växelverkan och samläring mellan aktörer
5. att utöka antalet internationella intressegrupper
6. att utöka kunnande och knowhow för aktörer i området

PLAN FÖR GENOMFÖRANDET AV STRATEGIN

Inom verkställandet av strategin siktar man på att använda nya förfaringsätt som kan tillämpas genom datakommunikationer och social media.

1. Int. strategin verkställs i praktiken genom nätverkande lokalt, regionalt och internationellt med olika aktörer (bl.a. näringsutvecklingsföretag, rådgivningsorganisationer och Leader-grupper) Man söker aktivt nya samarbetsparter för nätverkande, varav läroinrättningarna är de mest potentiella. Samarbetet med de övriga nyländska Leader-grupperna förstärks.
2. Man finansierar internationella projekt med hjälp av "TILLVÄXT FRÅN SILMU" -strategin. I projekten lär man sig god praxis och utbyter erfarenheter med olika nationaliteter.
3. De unga som är intresserade av internationellt samarbete beaktas speciellt i int. strategin. Finansiering för verksamheten söks från CIMO:s Erasmus+ -program.
4. Finansiering söks från olika finansieringskällor (ESR, EAKR, Utrikesministeriets statsbidrag för utvecklingssamarbete för medborgarorganisationer). De lokala aktörerna informeras om finansieringen.
5. Man arrangerar utfärder, resor och möten mellan finländare och utlänningar med beaktande av olika grupperingar: företagare, byaverksamhet, ungdomar, kultur mm. För de anställda och styrelsen inom Leader-gruppen arrangeras språkstudier och expertutbyte genom ELARD LAG Staff Exchange-programmet.
6. Man hjälper regionens företag och övriga aktörer att tillgodose resurser som möjliggör deltagande i SILMU r.f:s internationella arbete och eventuell ekonomisk stöd.

UPPFÖLJNING AV VERKSTÄLLET AV STRATEGIN SAMT EVALUERING AV GENOMFÖRANDE

I uppföljningen av strategiarbetet fäster man uppmärksamhet vid antalet internationella nätverk, nätverkande av aktörer (antal möten) och antalet internationella projekt. Målsättningen är att få till stånd nätverk, möten och internationella projekt finansierade av SILMU r.f. En kvalitativ mätning genomförs konstant och på årsbasis med hjälp av en enkät. Förverkligandet av strategins målsättningar följs upp årligen och framgångsfaktorer evalueras i mitten och i slutet av programperioden. Int. strategin uppdateras vid behov.

KÄLLOR

Nylands landskapsplan 2033

Internationaliseringsstrategin för Östra Nylands landskapsförbund 2008–2018

Högskolornas internationaliseringsstrategi 2009–2015: Undervisningsministeriets publikationer 2009:21

Intervjuer och enkät:

Fredrik Pressler, Nyföretagarcentralen Loviisa-Porvoo, Borgå-Lovisa ry

Tiina Whiley, Posintra Oy

Elina Pekkarinen, KEUKE Oy

Topi Haapanen, Posintra Oy

Gunilla Holmberg, Landsbygdens utvecklingsförening SILMU r.f. / Massbybacka plantskola

Saana Hansen, Sibbo kommun

Askola kommun > inga svar trots upprepade kontaktförsök

Christian Sjöstrand, Lappträsk kommun

Lovisa stad > inga svar trots upprepade kontaktförsök

Jaakko Mikkola, Nylands förbund

Jouko Asuja, Mörskom kommun

Harri Kari, Mäntsälä kommun

Markku Hyttinen, Borgnäs kommun

Mirja Riihiluoma, Pukkila kommun

Rita Lönnroth, Sibbo kommun

Tero Uusitalo, Laurea yrkeshögskola

Lis-Marie Enroth-Niemi, Haaga-Helia

Mari Austin, Haaga-Helia

Raija Vuorenmaa, Edupoli

Tim Karike, Ordf. för ungdomsfullmäktige i Borgå 2011

Heikki Manner, Landsbygdens utvecklingsförening SILMU r.f.

Kim Smedslund, EMO ry

Det internationella arbetet och behoven inom kommunerna i SILMU r.f:s område

Askola

Lapträsk

Kommunen har traditionellt vänskapskommunsamarbete med svenska, norska, danska och estniska vänkommuner. Som resultat av samarbetet har man erhållit bl.a. nya idéer, best practice och skolsamarbete. Kommunen har varken personal eller ekonomiska resurser för internationellt projektarbete.

Loviisa

Mörskom

De internationella kontakterna har varit få. På 1990-talet gjorde man några resor till Estland till kommungruppens (Borgnäs, Askola, Pukkila, Mörskom) vänområden och kommunen fick besök från Estland. Kontakten bröts för Mörskoms del och i takt med en ökning av övrig Estlandsturism blev kommunresorna mindre attraktiva.

Mäntsälä

Kommunen samarbetar aktivt med Invest In Finland och med olika länders ambassader från flera nationaliteter: USA, Ryssland, England, Norge, Tyskland, Kina och Sverige. Mäntsälä upplever den internationella verksamheten nödvändig. Finland behöver förutom nya arbetsplatser även främjande av export. Det internationella arbetet upplevs som viktigt för kommunen och man vill gärna fortsätta dylik verksamhet.

Borgnäs

En målsättning för internationelle arbete i Borgnäs är att satsa på näringar och få ryska turister till området. En annan målsättning är att erbjuda den utländska arbetskraften en glest bebyggd och naturnära boendemiljö nära huvudstaden och med goda förbindelser.

Borgå

Staden har ett brett nätverk av vänkommuner sedan 1940-talet. Under senaste år har staden fokuserat på de nordiska vänkommunerna och deltar vartannat år i det nordiska vänkommunsmötet, som arrangeras turvis i varje land. Förutom Borgå deltar även Lund (Sverige), Dalvik (Island), och Hamar (Norge). Borgå stad representeras av representanter som valts inom stadsstyrelsen, stadsdirektören, utvecklingschefen samt ungdomsfullmäktigeledamöter. Den gemensamma målsättningen för stadsstyrelsen och ungdomsfullmäktige är att öka antalet ungdomsrepresentanter i framtiden.

Pukkila

Kommunen har inte vänkommuner eller internationell verksamhet eftersom resurserna är små.

Sibbo

Kommunen har vänkommunssamarbete med Estland, Sverige, Danmark och Norge. Därtill har de lokala företagen internationella kontakter.